

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Koos Janssen

‘In ontmoeting en gesprek ligt de sleutel’

Recent verschenen verschillende rapporten over de staat van de lokale democratie. De werkgroep Democratie en Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (vng) stelde een zogeheten Ontwikkelagenda Lokale Democratie op om duiding te geven aan die adviezen en de verbinding met inwoners daadwerkelijk te gaan maken. Koos Janssen was voorzitter. De vng-werkgroep riep op tot ruimte voor nieuwe vormen van bestuur en politiek om burgers beter te kunnen betrekken bij het openbaar bestuur, om zo maatschappelijke opgaven lokaal op maat te kunnen aanpakken.

Janssen: ‘Uit een analyse van verschillende rapporten bleek dat de mensen zich onvoldoende gezien weten. Mensen hebben het gevoel dat er onvoldoende naar hen wordt geluisterd. We constateerden dat er iets niet in orde is met de aansluiting en het samenspel tussen inwoners en bestuur. De Ontwikkelagenda is daarom vooral een oproep aan onszelf als bestuurders, griffiers en volksvertegenwoordigers. We moeten met dat ongemak aan de slag! Niet door nieuwe analyse of beschouwing vanaf de zijlijn. Wij doen een oproep aan de mens in het openbaar bestuur: “Kom in actie en ga in gesprek met de samenleving. Ga, gericht op het goede leven, het samenspel met de inwoners aan.”’

‘Die inzet voor het goede leven is bij het cda geïnspireerd vanuit de christendemocratische waarden. Dat is zeer waardevol en

KOOS JANSSEN (1955)

Burgemeester van Zeist en voorzitter van de vng-werkgroep Democratie en Bestuur.

sluit goed aan bij dat wat mensen nu echt bezighoudt. Maar die waarden en het gesprek daarover moeten we niet binnen het cda houden. Die moeten we juist bespreekbaar maken in gesprek met de samenleving. Meer nog: we moeten laten zien wat het betekent voor ons als mens en dat tonen in ons handelen, in ons eigen gedrag. Dat is het appel dat de samenleving én de Ontwikkelagenda op ons als christendemocratische politici doen.’

* * *

‘De politieke partijen spelen een cruciale rol in het contact tussen de samenleving en het openbaar bestuur. Zij zijn verantwoordelijk voor het rekruteren van volksvertegenwoordigers en bestuurders die invulling kunnen geven aan de verandering en de vragen vanuit de samenleving. Daarna moet in de verdere toerusting van cda’ers nadrukkelijk aandacht zijn voor de waarden van waaruit het cda handelt. Dan is wel de uitdaging: hoe maken we dat eigentijds? Hoe zet je die waarden om in je handelen in de politiek, maar vooral in gesprek met de samenleving? Laat het cda nu die uitdaging passeren, dan zal de partij aan belang verliezen. De ontwikkeling van de samenleving gaat in rap tempo voort.’

‘Natuurlijk zijn er cda’ers die de urgentie van nieuwe verbindingen met de samenleving niet zien. Die willen alles houden zoals het is. Dan vraag ik: kun je dat verantwoord aan je omgeving? Anderen binnen de partij vinden juist een “revolutie” noodzakelijk. Beide stromingen zijn nodig om het goede gesprek te voeren. Daarbij mag het best “schuren”. Goed samenleven is tenslotte geen cafetarisches winkelen. Het cda mag wel wat eigentijdser, wat moderner. We moeten het hebben over wat er echt leeft in de samenleving. Bijvoorbeeld de zorgen over klimaatverandering en verdraagzaamheid. Uit hoe we daarmee omgaan, moet ons gedachtegoed blijken, dat wat ons drijft.’

‘Uiteindelijk is er dan wel ruimte voor verschil nodig, ook binnen het cda. Want het moet geen trucje worden, geen taalkundige vaardigheid die we je even aanleren. Het moet onderdeel worden van je handelen als cda’er, in jouw gesprek met de samenleving. Het goede gesprek en de ontmoeting zijn

uiteindelijk echt de sleutel van de samenleving van nu en van de toekomst.’

* * *

‘Het zijn de mensen in het cda die deze gedachte moeten uitdragen. De partij kan hen hierop aanspreken en hierbij ondersteunen. Het moet geen veilige discussie “op afstand” zijn, het gaat om onszelf! Hoe pas *ikzelf* de Ontwikkelagenda toe in mijn eigen kring? Het is echt een persoonlijke opgave. cda’ers moeten zichzelf afvragen wat ze voor een ander kunnen betekenen. Dan gaat het van een abstracte discussie naar concrete actie.’

‘Het cda zal zich dan transformeren van een partij naar een beweging. Naar een beweging waarin veel meer mensen zich thuis voelen. Mensen denken, leven en organiseren zich tegenwoordig heel anders. Ze voelen zich betrokken bij actuele inhoudelijke onderwerpen. cda’ers hebben nogal eens de neiging te vervallen in integraliteit; ze willen alles zorgvuldig afwegen, denkend vanuit het algemeen belang en de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen. Maar we moeten terug naar de concrete leefomgeving van mensen en aansluiten bij hun noden en wensen. Dat betekent dat we soms een beetje de gelijkheid moeten laten varen en de spontaneiteit meer de ruimte moeten geven. Zoiets heeft tijd nodig; we moeten er veel over praten. Want rebellie zit ons niet in de genen. Moed en vrijmoedigheid zijn nu nodig. Er zijn zoveel mensen met dit vraagstuk bezig, dwars door de samenleving heen. Het cda kan er vanuit zijn waarden en uitgangspunten goed bij aansluiten. Dat zal uit ons eigen handelen blijken. In ontmoeting met anderen en de dialoog opent zich het perspectief op nieuwe verbindingen met mensen.’

door *Adger van Helden*